

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Заступник голови
Вінницької обласної
державної адміністрації**

С.Г. ЗДІТОВЕЦЬКИЙ

19 січня 2021 року № 01/21-10/085

**ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
З ПІДГОТОВКИ НАСЕЛЕННЯ ОБЛАСТІ
ДО ДІЙ У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ
НА 2021 РІК**

На виконання вимог Кодексу цивільного захисту України, Порядку підготовки до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 р. № 443, Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 р. № 444, Порядку проведення навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 жовтня 2013 р. № 819, Організаційно-методичних вказівок з підготовки населення до дій у надзвичайних ситуаціях на 2020-2021 роки, затверджених наказом Державної служби України з надзвичайних ситуацій від 21 грудня 2019 року № 738, розпорядження Голови Вінницької обласної державної адміністрації від 19 січня 2021 року № 38 «Про затвердження плану основних заходів цивільного захисту Вінницької територіальної підсистеми ЄДС ЦЗ на 2021 рік»,

РЕКОМЕНДУЄТЬСЯ:

1. Керівникам структурних підрозділів облдержадміністрації, територіальних органів міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, обласних установ та організацій, начальникам обласних спеціалізованих служб цивільного захисту організувати навчання працівників діям у надзвичайних ситуаціях осіб керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту на підприємствах, в установах та організаціях, що належать до сфери управління.

2. Головам районних державних адміністрацій, головам територіальних громад:

2.1. Організувати навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту та

населення району, громади діям у надзвичайних ситуаціях на рік та забезпечити контроль за його виконанням.

2.2. Забезпечити:

контроль підготовки спеціалізованих служб і формувань цивільного захисту та їх готовність до дій за призначенням;

дотримання періодичності проходження навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту та навчання населення району, територіальної громади діям у надзвичайних ситуаціях.

2.3. Здійснити навчання непрацюючого населення до дій при виникненні надзвичайних ситуацій шляхом організації інформаційно-просвітницької роботи за місцем проживання, самостійного вивчення матеріалу за Програмою загальної підготовки до дій у надзвичайних ситуаціях (додаток 1) та інших інформаційно-довідкових матеріалів з питань цивільного захисту, правил пожежної безпеки у побуті та громадських місцях за сприянням громадських товариств, організацій через усі наявні засоби масової інформації, друковані видання та мережу консультаційних пунктів з питань цивільного захисту при житлово-експлуатаційних органах, радах територіальних громад.

Основну увагу звертати на населення, яке проживає поряд з потенційно небезпечними об'єктами, у сільській місцевості, а також на соціально незахищені його верстви.

2.3.1. Організувати роботу консультаційних пунктів з питань цивільного захисту при житлово-експлуатаційних організаціях, радах територіальних громад відповідно до вимог Примірного положення про консультаційні пункти з питань цивільного захисту при житлово-експлуатаційних організаціях та сільських (селищних) радах, затвердженого розпорядженням голови обласної державної адміністрації від 16 серпня 2011 року № 432.

2.3.2. Проводити інформаційно-просвітницьку роботу з населенням щодо правил поведінки в умовах надзвичайних ситуацій шляхом запровадження постійних рубрик у місцевих засобах масової інформації, зокрема друкованих, а також за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій, аудіовізуальних та інтерактивних засобів та соціальної реклами.

2.4. Розробити спільно з територіальними підрозділами Головного управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Вінницькій області та затвердити плани-графіки проведення практичної підготовки осіб керівного складу і фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів цивільного захисту на підприємствах, в установах, організаціях та визначати терміни надання Навчально-методичним центром цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Вінницької області (далі-Центр) методичного супроводу підприємствам, установам, організаціям області щодо підготовки та проведення спеціальних об'єктових навчань на рік.

2.5. Забезпечити подання до Департаменту з питань оборонної роботи, цивільного захисту та взаємодії з правоохоронними органами облдержадміністрації:

2.5.1. Графіків проведення:

спеціальних об'єктових навчань (тренувань) з питань цивільного захисту на підприємствах, в установах та організаціях (до 20 листопада);

«Дня цивільного захисту» у закладах загальної середньої та професійної (професійно-технічної) освіти, «Тижня безпеки дитини» у закладах дошкільної освіти, погоджені з управліннями та відділами освіти (до 1 березня);

2.5.2. Інформації про хід виконання Організаційно-методичних вказівок з підготовки населення області до дій у надзвичайних ситуаціях згідно з вимогами Табеля термінових та строкових донесень з питань цивільного захисту, затвердженого наказом ДСНС України від 11.10.2014 № 578 за формою 7/1 НН (до 10 червня та 10 грудня).

2.5.3. Заявок для формування Плану комплектування Центру слухачами за програмою функціонального навчання у сфері цивільного захисту до 01 листопада.

3. Керівникам підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності:

3.1. Організувати:

навчання працівників безпосередньо на підприємстві, установі, організації згідно з Програмами (загальної, спеціальної, прискореної та додаткової) підготовки працівників до дій у надзвичайних ситуаціях, які необхідно розробити та затвердити (встановленим порядком) кожному підприємству, установі, організації на основі Типових програм (додаток 1-4);

проведення під час прийняття на роботу і за місцем праці інструктажів працівників з питань цивільного захисту та дій у надзвичайних ситуаціях, розроблених на підставі програм підготовки працівників та чинних на підприємстві, в установі та організації правил, інструкцій, планів реагування, планів локалізації та ліквідації аварійних ситуацій та аварій (далі - ПЛАС), інструкцій щодо дій персоналу у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій, інших нормативно-правових актів з питань цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки;

3.2. Визначити порядок проведення з працівниками протипожежних інструктажів та занять з пожежно-технічного мінімуму з призначенням відповідальних за їх проведення з урахуванням вимог Правил пожежної безпеки в Україні, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30.12.2014 №1417, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 05 березня 2015 року за № 252/26697.

3.2. Здійснити:

попереднє навчання за програмою пожежно-технічного мінімуму при прийомі на роботу працівників робітничих спеціальностей, зайнятих на роботах з підвищеною пожежною небезпекою;

підвищення рівня знань та отримання практичних навичок щодо дій у надзвичайних ситуаціях на практичних заняттях у ході проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту з періодичністю, встановленою Порядком підготовки до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 р. № 443.

3.3. Затвердити графіки проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту, після попереднього погодження з виконавчими органами територіальних громад, районними державними адміністраціями, та територіальним підрозділом Головного управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Вінницькій області (далі – ГУ ДСНС).

3.4. Провести:

спеціальні об'єктові навчання (далі - навчання) на підприємствах, установах та організаціях з чисельністю працюючих 50 осіб і більше з метою комплексного відпрацювання їх учасниками алгоритмів дій з організації та здійснення заходів, передбачених планами реагування на надзвичайні ситуації, ПЛАС на об'єктах підвищеної небезпеки, цивільного захисту на особливий період (1 раз на три роки, тривалістю до двох діб на навчально-виробничій базі підприємства);

спеціальні об'єктові тренування (далі - тренування) на підприємствах, в установах, організаціях з чисельністю працюючих менше 50 осіб з метою комплексного відпрацювання заходів, передбачених інструкціями щодо дій персоналу у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій (1 раз на три роки, тривалістю до 8 годин);

спеціальні об'єктові тренування спеціалізованих служб і формувань цивільного захисту, тривалістю до 8 годин, щороку крім років, коли на підприємствах, в установах і організаціях проводяться спеціальні об'єктові навчання з питань цивільного захисту;

протипожежні тренування (тренування персоналу у діях на випадок пожежі) на всіх підприємствах, в установах, організаціях незалежно від чисельності працюючих. На об'єктах з масовим перебуванням людей такі тренування проводити як тренування з евакуації людей з елементами пожежогасіння;

протиаварійні тренування (тренування персоналу щодо дій у разі виникнення аварійних ситуацій та аварій) усім підприємствам, установам, організаціям, що мають хоча б один об'єкт підвищеної небезпеки;

тренування з учасниками освітнього процесу щодо дій у надзвичайних ситуацій та при виникненні пожеж у закладах дошкільної, загальної середньої та професійної (професійно-технічної) освіти, в ході «Тижня безпеки дитини» та «Дня цивільного захисту».

3.5. Погодити плани проведення «Тижня безпеки дитини» та «Дня цивільного захисту» з територіальним органом управління освітою та затвердити керівником закладу освіти.

3.6. Затвердити плани проведення навчань та тренувань з питань цивільного захисту підприємства, установи, організації та погоджувати з територіальним підрозділом ГУ ДСНС, районними державними адміністраціями, виконавчими органами територіальних громад.

3.7. Відпрацювати дії персоналу за ПЛАСом під час проведення тренувань на об'єктах підвищеної небезпеки із запобігання аварійним ситуаціям і аваріям на відповідних стадіях їх розвитку або локалізації і мінімізації їх наслідків для

людей, матеріальних цінностей, довкілля, інших виробництв та рятування і виведення людей із зон ураження та потенційної небезпеки.

3.8. Залучати до протиаварійних тренувань працівників підприємств, установ, організацій, участь яких передбачена оперативною частиною ПЛАСу.

3.9. Забезпечити:

підготовку осіб керівного складу та фахівців згідно з вимогами Порядку проведення навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 жовтня 2013р. № 819 (зі змінами);

ведення документації з питань організації навчання працюючого населення; (переліки навчальних груп працівників, осіб керівного складу і фахівців, які підлягають у поточному році навчанню у сфері цивільного захисту та посадових осіб, які проходять навчання та перевірку знань з питань пожежної безпеки; робочі навчальні плани і програми, розроблені та затверджені встановленим порядком, на основі Типових програм (додаток 1-4); розклади занять на кожну навчальну групу; журнали навчання; графіки консультацій; плани підготовки і проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань та ін.).

3.10. Обладнати (оновити) в кожному окремо розташованому структурному підрозділі підприємства, установи та організації інформаційно-довідковий куточок з питань цивільного захисту та забезпечити його наповнення навчальними і наочними посібниками, передбаченими загальною програмою підготовки працівників до дій у надзвичайних ситуаціях (додаток 1), інформаційними стендами з доведення основних заходів, що виконуються підприємством, установою, організацією відповідно до об'єктового плану реагування на надзвичайні ситуації.

3.11. Вжити заходи щодо удосконалення матеріально-технічної бази з підготовки працівників до дій у надзвичайних ситуаціях шляхом виділення ділянок, споруд, приміщень для обладнання в них навчальних ділянок, пунктів, класів тощо.

4. Департаменту освіти і науки облдержадміністрації, керівникам закладів вищої освіти:

4.1. Забезпечити:

організацію навчання дітей дошкільного віку, учнів та студентів згідно із навчальними програмами з вивчення заходів безпеки, способів захисту від впливу небезпечних факторів, викликаних надзвичайними ситуаціями, надання домедичної допомоги, затвердженими Міністерством освіти і науки та погодженими з Державною службою України з надзвичайних ситуацій;

підготовку студентів закладів вищої освіти до дій у надзвичайних ситуаціях за програмами нормативних навчальних дисциплін «Безпека життєдіяльності» та «Цивільний захист», які відповідно передбачають:

формування у студентів, що навчаються за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра, знань, умінь та навичок щодо забезпечення необхідного рівня безпеки у надзвичайних ситуаціях відповідно до майбутнього профілю роботи, галузевих норм і правил;

формування у студентів, що навчаються за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістра, умінь з превентивного і аварійного планування та управління заходами цивільного захисту;

підготовку учнів закладів загальної середньої та професійної (професійно-технічної) освіти до дій у надзвичайних ситуаціях, що передбачає здобуття знань і умінь з питань особистої безпеки в умовах загрози та виникнення надзвичайної ситуації, користування засобами захисту від її наслідків, вивчення правил пожежної безпеки та основ цивільного захисту, в рамках вивчення предметів «Основи здоров'я» та «Захист України»;

практичне закріплення теоретичного матеріалу шляхом проведення:

«Дня цивільного захисту» - у квітні;

«Тижня знань з основ безпеки життєдіяльності» - у квітні-травні та жовтні-листопаді.

4.2. Провести:

спеціальні об'єктові тренування з питань цивільного захисту у закладах вищої освіти (щорічно) з метою відпрацювання дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій;

освітню роботу з дітьми дошкільного віку згідно з вимогами базового компонента дошкільної освіти і спрямовувати на формування достатнього та необхідного рівня знань і умінь дитини для безпечного перебування в навколишньому середовищі, елементарних норм поведінки у надзвичайних ситуаціях і запобігання пожежам від дитячих пустощів з вогнем;

для поліпшення якості освітньої роботи з дітьми з питань особистої безпеки, захисту життя та норм поведінки у надзвичайних ситуаціях у закладах дошкільної освіти:

«Тиждень безпеки дитини» - в травні;

«Тиждень знань з основ безпеки життєдіяльності» - у квітні-травні та жовтні-листопаді;

позашкільну освітню роботу з питань формування культури безпеки життєдіяльності серед дітей та молоді, формування здорового способу життя, оволодіння ними навичками самозахисту і рятування у закладах позашкільної освіти, а також шляхом організації шкільних, районних (міських), обласних і всеукраїнських змагань з безпеки життєдіяльності, цивільного захисту та рятувальної справи.

4.3. З метою координації науково-методичної діяльності, узагальнення і поширення ефективних форм і методів організації освітнього процесу з питань безпеки життєдіяльності та цивільного захисту організувати роботу на:

базовій кафедрі з безпеки життєдіяльності та педагогіки безпеки Вінницького національного технічного університету;

базових (опорних) закладах загальної середньої та дошкільної освіти, визначених обласною комісією з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій (протокол № 9 зареєстрований № 1793/1 від 16.12. 2013 року).

4.4. Керівникам базових з цивільного захисту та безпеки життєдіяльності закладів освіти області забезпечити оснащення навчальної матеріально-технічної бази та організувати роботу методичних кабінетів з цивільного захисту відповідно

до вимог «Положення про базовий (опорний) навчальний заклад з цивільного захисту та безпеки життєдіяльності у мережі загальноосвітніх навчальних закладів області», затвердженого спільним наказом Департаменту освіти і науки, Департаменту цивільного захисту облдержадміністрації та Навчально-методичного центру ЦЗ та БЖД Вінницької області від 30 листопада 2012 року № 45/655/108.

4.5. Інформувати Департамент з питань оборонної роботи, цивільного захисту та взаємодії з правоохоронними органами облдержадміністрації про виконання вищезазначених завдань до 15 грудня.

5. Департаменту з питань оборонної роботи, цивільного захисту та взаємодії з правоохоронними органами облдержадміністрації:

5.1. Провести:

5.1.1. відповідно до Порядку підготовки до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 р. № 443, плану основних заходів цивільного захисту Вінницької територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту на 2021 рік:

штабні тренування з органами управління Вінницької обласної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту;

командно-штабні навчання з органами управління та силами цивільного захисту районних (територіальних громад) ланок Вінницької обласної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту та надати методичну допомогу у їх підготовці;

5.1.2. навчально-методичні збори з працівниками з питань цивільного захисту райдержадміністрацій, міст обласного значення, об'єднаних територіальних громад та обласних спеціалізованих служб цивільного захисту.

5.2. Забезпечити контроль за ходом і якістю підготовки спеціалізованих служб і формувань цивільного захисту та їх готовністю до дій за призначенням.

5.3. Здійснювати:

інформування населення про дії в разі загрози та виникнення надзвичайних ситуацій;

аналіз виконання організаційно-методичних вказівок щодо підготовки населення до дій у надзвичайних ситуаціях та подання до ДСНС України інформації згідно з вимогами Табеля термінових та строкових донесень з питань цивільного захисту.

6. Головному Управлінню Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Вінницькій області:

6.1. Організувати роботу з контролю організації та стану навчання керівного складу та фахівців діяльність яких пов'язана з організації та здійсненням заходів з питань цивільного захисту, а саме:

контроль проходження особами, які залучаються до проведення навчання, інструктажів і перевірки знань з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях, спеціальної підготовки в Центрі;

перевірку на підприємствах, в установах та організаціях планувальних, облікових та звітних документів з питань навчання населення;

контроль за обладнанням на підприємствах, в установах та організаціях інформаційно-довідкових куточків.

6.2. Організувати протягом року роботу з контролю виконання плану комплектування слухачами Центру за функціональними програмами навчання у сфері цивільного захисту шляхом перевірки;

ведення обліку осіб керівного складу і фахівців, які підлягають функціональному навчанню, з метою формування щорічних планів комплектування;

складання звітності про виконання Плану-комплектуювання функціонального навчання осіб керівного складу і фахівців у сфері цивільного захисту згідно з Табелем термінових та строкових донесень з питань цивільного захисту;

виконання місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування (територіальними громадами), підприємствами, установами та організаціями вимог щодо обов'язковості проходження навчання керівним складом і фахівцями за програмами функціонального навчання у сфері цивільного захисту та навчання працівників в навчальних групах безпосередньо на підприємствах, установах та організаціях області за Програмами загальної, спеціальної, прискореної та додаткової підготовки працівників до дій у надзвичайних ситуаціях.

6.3. Інформувати Департамент з питань оборонної роботи, цивільного захисту та взаємодії з правоохоронними органами облдержадміністрації (щоквартально) про виконання вищезазначених завдань.

7. Навчально-методичному Центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Вінницької області:

7.1. Забезпечити:

методичний супровід підприємств, установ, організацій, що проводять навчання спеціальні об'єктові навчання (тренування) з питань цивільного захисту та спеціалізованих служб цивільного захисту, що проводять спеціальні об'єктові тренування з питань цивільного захисту на безоплатній основі згідно додатку плану комплектування навчально-методичного центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Вінницької області слухачами з функціонального навчання у сфері цивільного захисту на 2021 рік та здійснення практичної підготовки суб'єктів господарювання з питань цивільного захисту, затвердженого розпорядженням голови облдержадміністрації від 23 грудня 2020 року № 804;

підготовку керівництва спеціальних об'єктових навчань і тренувань здійснювати безпосередньо на підприємстві, в установі, організації на спеціально організованих керівниками підприємств, установ, організацій інструктивно-методичних заняттях;

відпрацювання керівником навчання, заступниками (помічниками) керівника навчання, персоналом штабу керівництва документів щодо проведення навчання в ході занять;

надання підприємствам, установам та організаціям консультаційних, аналітичних, методичних та інших кваліфікованих послуг з питань розроблення ними програм підготовки працівників до дій у надзвичайних

ситуаціях, необхідних наочних і навчальних матеріалів, оригінал-макетів інформаційно-довідкових куточків;

навчання осіб керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту відповідно до Порядку проведення навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 жовтня 2013 року № 819 (зі змінами) та статей 90, 91 Кодексу цивільного захисту України;

при посиленні карантинних заходів у зв'язку із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19), проведення функціонального навчання за віддаленою формою через мережу Інтернет з використанням програмного застосунку сервісу відеоконференцій ZOOM;

суворе дотримання вимог постанов Головного державного санітарного лікаря України щодо протиепідемічних заходів у закладах освіти на період карантину у зв'язку поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19).

7.2. З метою якісного проведення підприємствами, установами та організаціями навчання працівників діям у надзвичайних ситуаціях продовжувати розробку комплексного навчально-методичного забезпечення (опорні конспекти, методичні рекомендації, навчально-методичні посібники, пам'ятки, плакати, буклети тощо) до Типових програм підготовки працівників (додаток 1-4).

7.3. За сприяння місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування організувати роботу з підготовки і видання експрес-інформацій, навчальних і наочних матеріалів, рекомендацій, пам'яток для населення про можливий ризик під час надзвичайних ситуацій та способи дій і поведінку, якої слід дотримуватися.

7.4. Вивчати стан та методики навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях на підприємствах, в установах і організаціях під час підготовки спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту. Узагальнені результати проведеної роботи оприлюднювати на своєму офіційному веб-сайті.

7.5. Впроваджувати виїзну форму навчання з метою економії бюджетних коштів та зменшення відриву керівного складу і фахівців від процесу виробництва та трудової діяльності.

7.6. При проведенні функціонального навчання за державним замовленням групи комплектувати лише особами відповідної категорії, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту.

7.7. Надавати до Департаменту з питань оборонної роботи, цивільного захисту та взаємодії з правоохоронними органами облдержадміністрації:

«Звіт про виконання за державним замовленням плану комплектування навчання керівного складу і фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією та здійсненням заходів з питань цивільного захисту у Вінницькій області за I півріччя та рік» за установленною формою до 10 червня та 10 грудня;

«Звіт про проходження особами, що залучаються до проведення інструктажів, навчання та перевірки знань з питань цивільного захисту, пожежної та техногенної безпеки спеціальної підготовки» за установленною формою один раз у півріччя до 15 червня та 15 грудня;

«Звіт про здійснення методичного супроводу навчання населення діям у надзвичайних, аварійних ситуаціях та в умовах терористичного акту» за установленою формою один раз у півріччя до 15 червня та 15 грудня;

«Звіт про навчання за контрактом керівного складу і фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією та здійсненням заходів з питань цивільного захисту» за установленою формою один раз у півріччя до 15 червня та 15 грудня.

8. Департаменту з питань оборонної роботи, цивільного захисту та взаємодії з правоохоронними органами облдержадміністрації, Головному управлінню Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Вінницькій області, Департаменту освіти і науки облдержадміністрації, Навчально-методичному центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Вінницької області, районним державним адміністраціям, виконкомам міст обласного значення та об'єднаних територіальних громад організувати:

8.1. Проведення «Місячника цивільного захисту» з 17 вересня по 17 жовтня;

8.2. Проведення районних (міських) оглядів-конкурсів серед підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності на кращу навчально-матеріальну базу з цивільного захисту (в ході «Місячника цивільного захисту»).

Додатки:

1. Типова програма загальної підготовки працівників підприємств, установ та організацій Вінницької області до дій у надзвичайних ситуаціях, на 9 арк.

2. Типова програма прискореної підготовки працівників підприємств, установ та організацій Вінницької області до дій в особливий період, на 5 арк.

3. Типова програма спеціальної підготовки працівників підприємств, установ та організацій Вінницької області, що входять до складу формувань цивільного захисту, на 16 арк.

4. Типова програма додаткової підготовки з техногенної безпеки працівників об'єктів підвищеної небезпеки Вінницької області, на 6 арк.

Директор Департаменту з питань оборонної роботи, цивільного захисту та взаємодії з правоохоронними органами облдержадміністрації

Сергій ВОВЧЕНКО

ТИПОВА ПРОГРАМА

загальної підготовки працівників підприємств, установ та організацій Вінницької області до дій у надзвичайних ситуаціях

I. Загальні положення

1.1. Типова Програма загальної підготовки працівників підприємств, установ та організацій Вінницької області до дій у надзвичайних ситуаціях (далі - Програма) розроблена відповідно до Кодексу цивільного захисту України та Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 року № 444 з метою встановлення рекомендованого переліку та змісту навчальних тем, різних форм проведення занять (курсової та індивідуальної), а також кількості навчального часу на їх вивчення.

1.2. В процесі вивчення Програми рекомендується:

ознайомлення із завданнями та особливостями організації заходів цивільного захисту на підприємстві, в установі, організації;

вивчення основних способів захисту працівників від вражаючих факторів надзвичайних ситуацій (далі – НС) з урахуванням особливостей виробничої діяльності;

ознайомлення з інформацією, що міститься в планах реагування на НС про дії в умовах загрози і/або виникнення НС;

набуття практичних вмінь щодо користування засобами індивідуального і колективного захисту, первинними засобами пожежогасіння і сприяння проведенню рятувальних та інших невідкладних робіт під час ліквідації НС;

оволодіння навичками з надання домедичної допомоги потерпілим.

II. Орієнтовний обсяг засвоєних знань та вмінь за Програмою

2.1. У результаті проходження навчання за Програмою рекомендується ЗНАТИ:

основні небезпечні виробничі фактори, техногенні та природні небезпеки, що характерні для місця розташування підприємства, установи та організації;

основні принципи функціонування об'єктової системи цивільного захисту, організацію оповіщення про загрозу і виникнення НС;

засоби індивідуального та колективного захисту, порядок і правила користування ними;

обов'язки і дії працівників під час загрози виникнення або виникнення НС згідно із планами реагування на НС;

способи та засоби запобігання пожежам та вибухам, типові дії працівників при їх виникненні, способи застосування первинних засобів пожежогасіння;

побутові дозиметричні прилади, їх призначення та особливості користування ними;

заходи щодо сприяння проведенню на підприємстві, в установі та організації аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт в умовах виникнення НС.

2.2. У результаті проходження навчання за Програмою рекомендується ВМІТИ:

запобігати створенню умов, що можуть привести до виникнення НС;

чітко діяти за сигналами оповіщення, практично виконувати заходи згідно із планами реагування на НС;

користуватися засобами індивідуального і колективного захисту, первинними засобами пожежогасіння;

сприяти проведенню аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт в умовах виникнення НС;

дотримуватися режимів радіаційного захисту;

надавати домедичну допомогу потерпілим у НС.

2.3. За підсумками навчання за Програмою передбачається формування психологічної готовності до адекватних дій в умовах стресового впливу уражаючих чинників НС.

III. Орієнтовний розподіл навчального часу за розділами програми та формами навчання

Найменування розділу	Форма навчання, години		
	Курсове навчання	Індивідуальне навчання	Спеціальні об'єктові навчання, тренування
Теоретична складова			
Основні способи захисту і загальні правила поведінки в умовах загрози та виникнення надзвичайної ситуації	6	-	-
Надання домедичної допомоги потерпілим	2	-	-
Організація заходів цивільного захисту на підприємстві, в установі, організації	2	-	-
Перевірка знань	1	-	-

Найменування розділу	Форма навчання, години		
	Курсове навчання	Індивідуальне навчання	Спеціальні об'єктові навчання, тренування
Усього	11	-	-
Практична складова			
Протипожежні тренування	-	-	2
Спеціальне об'єктове навчання (тренування) з питань цивільного захисту	-	-	до 8
Усього	-	-	до 10
Разом	11	-	до 10

3.1. Навчання працівників на підприємстві, в установі та організації здійснюється шляхом:

курсowego навчання, що передбачає формування навчальних груп і здійснюється в навчальних класах або на об'єктах навчально-виробничої бази підприємства, установи та організації;

індивідуального навчання, що передбачає вивчення теоретичного матеріалу самостійно та у формі консультацій з керівниками навчальних груп або іншими особами.

Навчальні групи комплектуються переважно з працівників, що входять до складу спеціалізованих служб і формувань цивільного захисту.

На підприємствах, в установах та організаціях із чисельністю працівників 50 і менше осіб навчання може здійснюватися шляхом проведення інструктажів за програмою загальної підготовки працівників, які проводяться особами з питань цивільного захисту, призначеними в межах штатної чисельності суб'єкта господарювання (п.10 Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, затверджених постановою КМУ від 26.06.2013 р. №444).

3.2. Розподіл часу по формам навчання (курсowego або індивідуального) визначає керівник навчальної групи виходячи зі специфіки діяльності суб'єкта господарювання.

IV. Рекомендована тематика та орієнтовний зміст тем за розділами програми

4.1. Основні способи захисту і загальні правила поведінки в умовах загрози та виникнення НС

4.1.1. Тема 1. Основні способи захисту в умовах загрози та виникнення надзвичайної ситуації

Основні поняття про НС. Порядок отримання інформації про загрозу і виникнення НС. Попереджувальний сигнал «Увага всім!».

Захисні споруди цивільного захисту, їх призначення та облаштування. Порядок заповнення захисних споруд та правила поведінки працівників, які укриваються в них.

Принцип дії, індивідуальний підбір та правила користування протигазами, респіраторами. Медичні засоби, що входять до індивідуальних аптечок та їх призначення. Індивідуальний перев'язочний пакет. Індивідуальні протихімічні пакети.

Евакуація, порядок її проведення, правила поведінки та обов'язки евакуйованих працівників.

4.1.2. Тема 2. Правила поведінки працівників під час НС природного характеру

Правила поведінки і дії працівників при землетрусах.

Безпечні дії працівників у разі виникнення геологічних НС (пов'язаних із зсувами, обвалами або осипами, осіданням земної поверхні, карстовими провалами або підтопленням).

Особливості негативного впливу гідрометеорологічних НС. Правила безпечної поведінки у разі їх виникнення.

Основні причини виникнення та особливості пожеж у природних екологічних системах. Правила поведінки та заходи безпеки у разі їх виникнення.

4.1.3. Тема 3. Безпека працівників під час радіаційних аварій і радіаційного забруднення місцевості. Режими радіаційного захисту

Ядерні установки та джерела іонізуючого випромінювання. Особливості радіаційного впливу на людину. Поняття про дози опромінення людини. Променева хвороба.

Побутові дозиметричні прилади, їх призначення та особливості користування.

Режими радіаційного захисту. Санітарна обробка працівників. Дезактивація приміщень, обладнання, техніки, виробничої території тощо.

4.1.4. Тема 4. Правила поведінки працівників при аваріях з викидом небезпечних хімічних речовин (НХР)

Характеристики основних НХР. Особливості їх впливу на організм людини. Наслідки аварій з викидом НХР.

Загальні правила поведінки та дії працівників при аваріях з викидом НХР.

Проведення заходів з ліквідації наслідків аварій з викидом НХР. Дегазація приміщень, обладнання, виробничої території тощо.

4.1.5. Тема 5. Вибухо- та пожежонебезпека на виробництві. Рекомендації щодо дій під час виникнення пожежі

Основні поняття вибухобезпеки виробництва. Небезпечні фактори вибуху і захист від них. Правила поведінки при виявленні вибухонебезпечних предметів.

Стисла характеристика пожежної небезпеки підприємства, установи, організації. Протипожежний режим на робочому місці. Можливість виникнення та (або) розвитку пожежі. Небезпечні фактори пожежі.

Дії працівників у разі загрози або при виникненні пожежі. Гасіння пожеж. Засоби пожежогасіння, протипожежне устаткування та інвентар, порядок та правила їх використання під час пожежі.

4.1.6. Тема 6. Правила поведінки і дії в умовах масового скупчення людей та в осередках інфекційних захворювань

Безпека при масових скупченнях людей. Психологія натовпу. Правила безпечної поведінки у місцях масового перебування людей та у разі масового скупчення людей.

Поширення інфекційних хвороб серед населення. Джерела збудників інфекцій. Основні механізми передавання збудників інфекції.

Режимно-обмежувальні заходи (посилене медичне спостереження, обсервація, карантин). Правила поведінки в осередках інфекційних захворювань, особиста гігієна в цих умовах.

Основні напрямки профілактики інфекційних хвороб. Методи і засоби дезінфекції, дезінсекції, дератизації. Основні дезінфекційні засоби.

4.2. Надання домедичної допомоги потерпілим

4.2.1. Тема 1. Порядок і правила надання домедичної допомоги при різних типах ушкоджень

Основні правила надання домедичної допомоги в екстремальних ситуаціях. Проведення первинного огляду потерпілого. Способи виклику екстреної медичної допомоги.

Ознаки порушення дихання. Забезпечення прохідності дихальних шляхів. Проведення штучного дихання. Ознаки зупинки роботи серця. Проведення непрямого масажу серця.

Домедична допомога при ранах і кровотечах. Способи зупинки кровотеч. Правила та прийоми накладання пов'язок на рани.

Домедична допомога при переломах. Прийоми та способи іммобілізації із застосуванням табельних або підручних засобів.

4.2.2. Тема 2. Порядок і правила надання домедичної допомоги при ураженні небезпечними речовинами, при опіках тощо

Домедична допомога при отруєннях чадним газом, аміаком, хлором, іншими небезпечними хімічними речовинами.

Домедична допомога при хімічних та термічних опіках, радіаційних ураженнях, втраті свідомості, тепловому та сонячному ударах.

Правила надання допомоги при утопленні.

Способи і правила транспортування потерпілих.

4.3. Організація заходів цивільного захисту на підприємстві, в установі, організації

4.3.1. Тема 1. Забезпечення виконання на підприємстві, в установі та організації завдань з цивільного захисту

Повноваження суб'єктів забезпечення цивільного захисту. Організаційна структура управління цивільним захистом підприємства, установи, організації. Об'єктові комісія з питань НС та евакооргани.

Відомості щодо об'єктових спеціалізованих служб і формувань цивільного захисту. Відомча та добровільна пожежна охорона. Аварійно-рятувальне обслуговування підприємств, установ, організацій. Система керівництва рятувальними роботами, координація дій виробничого персоналу та залучених підрозділів і служб, які беруть участь у ліквідації наслідків НС.

Права і обов'язки працівників у сфері цивільного захисту. Сприяння проведенню аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт з ліквідації наслідків НС у разі їх виникнення. Заходи життєзабезпечення постраждалих та соціального захисту і відшкодування матеріальних збитків постраждалим внаслідок НС.

4.3.2. Тема 2. Виконання заходів захисту та дії працівників згідно з планами реагування на НС

Об'єктовий план реагування на НС (інструкція щодо дій персоналу суб'єкта господарювання у разі загрози або виникнення НС). Прогнозовані природні загрози, територіальне розміщення потенційно небезпечних об'єктів, небезпечні виробничі фактори, характерні причини аварій (вибухів, пожеж тощо) на виробництві.

Об'єктова система оповіщення працівників. Дії персоналу щодо аварійної зупинки виробництва. Виведення працівників з небезпечної зони, порядок забезпечення їх засобами індивідуального захисту, місця розташування можливих сховищ, шляхи евакуації.

Інформування працівників щодо розвитку НС, місць розгортання і маневрування аварійно-рятувальних сил, залучення необхідних ресурсів, технічних і транспортних засобів, координації дій з населенням та заходів безпеки в зоні НС.

V. Рекомендований зміст практичних форм навчання за Програмою

5.1. *Тренінги* необхідних дій в умовах НС проводяться під час курсового або індивідуального навчання шляхом виконання індивідуальних завдань або групових занять з метою формування та/або відпрацювання умінь та навичок користування засобами індивідуального захисту та засобами пожежогасіння, дотримання правил поведінки під час проведення евакуації, проведення серцево-легеневої реанімації та інших способів надання першої допомоги потерпілим.

5.2. *Тренування з питань цивільного захисту та протипожежні тренування* є спрощеними за організацією та скорочені за часом і обсягом злагожені навчальні заходи, що спрямовані на вирішення завдань запобігання,

мінімізації або ліквідації наслідків НС на підприємстві, в установі або організації в умовах, максимально наближених до обстановки, що може бути спричинена небезпечною подією або сукупністю небезпечних подій та явищ.

Тренування проводяться з метою практичного відпрацювання, закріплення та перевірки умінь та навичок виконання працівниками дій щодо запобігання можливих НС та дій у разі виникнення НС, насамперед дій за сигналами оповіщення, користування засобами індивідуального захисту та засобами пожежогасіння, способів рятування людей, надання першої допомоги потерпілим, порядку евакуації людей і матеріальних цінностей, взаємодії з аварійно-рятувальними підрозділами та медичними працівниками.

5.3. Спеціальні об'єктові навчання з питань цивільного захисту є єдиним комплексом навчальних заходів, спрямованих на вирішення завдань цивільного захисту на підприємстві, в установі або організації в умовах, максимально наближених до НС.

Спеціальні об'єктові навчання проводяться з метою комплексного відпрацювання керівним складом та фахівцями сил цивільного захисту разом з працівниками підприємств, установ та організацій дій з організації та здійснення заходів, передбачених планами реагування на надзвичайні ситуації, локалізації і ліквідації наслідків аварій на об'єктах підвищеної небезпеки, цивільного захисту на особливий період, а також виконання ними функцій з питань цивільного захисту.

VI. Рекомендації щодо перевірки засвоєння змісту Програми

6.1. Перевірку засвоєння змісту Програми рекомендується проводити комісійно із залученням фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту.

6.2. Перевірку знань за змістом Програми рекомендується проводити шляхом тестування або заліку в усній або письмовій формі.

VII. Рекомендований перелік навчально-матеріального майна

7.1. Для забезпечення проведення навчання за Програмою використовується матеріально-технічна база підприємства, установи та організації.

7.2. У складі навчально-матеріального майна, повний перелік та кількісні показники якого визначаються керівником підприємства, установи та організації з урахуванням особливостей їх виробничої діяльності та кількості працівників, доцільно передбачати протигаз фільтруючий, респіратор, побутовий дозиметричний прилад, вогнегасники, індивідуальну аптечку, навчальні стенди та схеми.

VIII. Рекомендований перелік нормативних документів

1. Кодекс цивільного захисту України від 2 жовтня 2012 № 5403-VI // Відомості Верховної Ради України. - 2013. - № 34-35.
2. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19 листопада 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1993. - № 4.
3. Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення: Закон України від 24 лютого 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1994. - № 27.
4. Про захист людини від впливу іонізуючих випромінювань: Закон України від 14 січня 1998р. // Відомості Верховної Ради України. - 1998. - № 22.
5. Про захист населення від інфекційних хвороб: Закон України від 6 квітня 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2000. - № 29.
6. Про об'єкти підвищеної небезпеки: Закон України від 18 січня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2001. - № 15.
7. Про охорону праці: Закон України від 14 жовтня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1992. - № 49.
8. Про правовий режим надзвичайного стану: Закон України від 16 березня 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2000. - № 23.
9. Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту: постанова Кабінету Міністрів України від 9 січня 2014 р. № 11 // Офіційний вісник України. - 2014. - № 8.
10. Про затвердження Положення про організацію оповіщення і зв'язку у надзвичайних ситуаціях: постанова Кабінету Міністрів України від 15 лютого 1999 р. № 192 // Офіційний вісник України. - 1999. - № 7.
11. Про затвердження Порядку забезпечення населення і працівників формувань та спеціалізованих служб цивільного захисту засобами індивідуального захисту, приладами радіаційної та хімічної розвідки, дозиметричного і хімічного контролю: постанова Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2002 р. № 1200 // Офіційний вісник України. - 2002. - № 34.
12. Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях: постанова Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 р. № 444 // Офіційний вісник України. - 2013. - № 50.
13. Про затвердження Порядку підготовки до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту: постанова Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 р. № 443 // Офіційний вісник України. - 2013. - № 50.
14. Про затвердження Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру: постанова Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2013р. № 841// Офіційний вісник України. - 2013. - № 92.
15. Про затвердження Порядку проведення навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту: постанова Кабінету Міністрів України від

- 23 жовтня 2013 р. № 819 // Офіційний вісник України. - 2013. - № 89.
16. Про затвердження Правил вибору та застосування засобів індивідуального захисту органів дихання (НПАОП 0.00-1.04-07): наказ Держгірпромнагляду України від 28 грудня 2007 р. № 331, зареєстрований в Мін'юсті України 4 квітня 2008 за № 285/14976// Офіційний вісник України. - 2008. - № 28.
 17. Про затвердження Правил експлуатації вогнегасників (НАПБ Б.01.008-2004): наказ МНС України від 2 квітня 2004 р. № 152, зареєстрований в Мін'юсті України 29 квітня 2004 за № 555/9154 // Офіційний вісник України. - 2004. - № 19.
 18. Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні (НАПБ А.01.001-2004): наказ МНС України від 19 жовтня 2004р. № 126, зареєстрований в Мін'юсті України 4 листопада 2004 за № 1410/10009 // Офіційний вісник України. 2004. - № 45.
 19. ДСТУ 2272-2006. Пожежна безпека. Терміни та визначення основних понять. - Вид. офіц. - На заміну ДСТУ 2272-93; Чинний від 01.10.2006. - К.: Держспоживстандарт України, 2007. - III, 28 с. - (Національний стандарт України).
 20. ДСТУ 3891-99. Безпека у надзвичайних ситуаціях. Терміни та визначення основних понять. - Введ. 2000.01.01. - Офіц. вид. - К.: Держстандарт України, 1999. - III, 21с. - (Державний стандарт України).
 21. ДСТУ 5058:2008. Навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях. Основні положення. - Вид. офіц. - Чинний від 2010-01-01. - К.: Держспоживстандарт України, 2009. - III, 10с. - (Національний стандарт України).
 22. ДК 019:2010. Класифікатор надзвичайних ситуацій. - На заміну ДК 019-2001; Чинний від 2011-01-01. - К.: Держспоживстандарт України, 2010. - IV, 19с.- (Національний класифікатор України).
 23. Норми радіаційної безпеки України, доповнення: Радіаційний захист від джерел потенційного опромінення (НРБУ - 97/Д - 2000): державні гігієнічні нормативи ДГН 6.6.1. - 6.5.061 - 2000 / Комітет з питань гігієнічного регламентування, Національна комісія з радіаційного захисту населення України; наук. керівник авт. кол. І. А. Ліхтарьов [та ін.]. - Вид. офіц. - К.: 2000.
-

ТИПОВА ПРОГРАМА

прискореної підготовки працівників підприємств, установ та організацій Вінницької області до дій в особливий період

I. Загальні положення

1.2. Типова Програма прискореної підготовки працівників підприємств, установ та організацій Вінницької області до дій в особливий період (далі - Програма) розроблена відповідно до Кодексу цивільного захисту України та Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 р. № 444 з метою встановлення рекомендованого переліку та змісту навчальних тем, різних видів проведення занять, а також кількості навчального часу на їх вивчення.

Програма є підставою для розробки підприємствами, установами і організаціями, які продовжують роботу у воєнний час, власної програми прискореної підготовки своїх працівників. Навчання працівників за програмою розпочинається одночасно з уведенням в дію планів цивільного захисту на особливий період.

1.3. Метою навчання працівників за даною Програмою є набуття додаткових знань і навичок щодо способів захисту і алгоритму дій у разі загрози та виникнення надзвичайних ситуацій особливого періоду (воєнного часу), пов'язаних з бойовими діями, вчиненням диверсій та терористичних актів.

За рішенням керівника суб'єкта господарювання рекомендована тематика може змінюватись з урахуванням особливостей об'єкта. В той же час зменшувати загальну кількість навчальних годин не рекомендується.

II. Орієнтовний обсяг засвоєних знань та вмінь за Програмою

2.1. За результатами проходження навчання за Програмою працівники повинні ЗНАТИ:

- загальну характеристику сучасних військових засобів ураження;
- порядок дій за сигналами оповіщення в особливий період;
- дії працівників в умовах загрози та здійснення терористичних актів;
- місця розташування та порядок підготовки захисних споруд та найпростіших укриттів для захисту працівників;
- порядок проведення евакуаційних заходів у період воєнного стану;
- алгоритм і прийоми надання домедичної допомоги постраждалим в осередках ураження.

2.2. За результатами проходження навчання за Програмою працівники повинні ВМІТИ:

- чітко діяти за сигналами оповіщення в особливий період;
- вміло діяти в умовах загрози та здійснення терористичних актів;
- своєчасно займати захисну споруду, пристосовувати підвальні приміщення та споруди подвійного призначення під укриття, споруджувати найпростіші укриття;
- організовано діяти під час проведення евакуаційних заходів;
- надавати домедичну допомогу постраждалим в осередках ураження.

III. Орієнтовний розподіл навчального часу за темами Програми та формами навчання

№ теми	Тема заняття	Кількість навчальних годин	Вид заняття
1	Режими функціонування єдиної державної системи цивільного захисту України. Режим надзвичайного стану (особливий період)	1	Розповідь
2	Характеристика сучасних військових засобів ураження	1	Розповідь, показ
3	Порядок дій працівників за сигналами оповіщення в особливий період	1	Практичне заняття
4	Дії працівників в умовах загрози та здійснення терористичних актів	1	Практичне заняття
5	Підготовка захисних споруд та найпростіших укриттів для захисту працівників	1	Практичне заняття
6	Порядок проведення евакуації працівників у разі виникнення надзвичайних ситуацій воєнного походження	1	Практичне заняття
7	Надання домедичної допомоги постраждалим в осередках ураження	1	Практичне заняття

IV. Рекомендована тематика та орієнтовний зміст тем за розділами Програми

4.1. Тема 1. Режими функціонування єдиної державної системи цивільного захисту України. Режим надзвичайного стану (особливий період)

Режими функціонування єдиної державної системи цивільного захисту України (ЄДСЦЗ).

Режим надзвичайного стану (особливий період). Умови введення надзвичайного стану в Україні чи в окремих її місцевостях.

Основні заходи, що реалізуються в державі в особливий період.

4.2. Тема 2. Характеристика сучасних військових засобів ураження

Ядерна зброя. Хімічна зброя. Біологічна зброя. Звичайні військові засоби ураження.

4.3. Тема 3. Порядок дій працівників за сигналами оповіщення в особливий період

Сигнал «Повітряна тривога». Сигнал «Хімічна тривога». Сигнал «Радіаційна небезпека». Сигнал «Відбій». Порядок дій за сигналами цивільного захисту в особливий період.

4.4. Тема 4. Дії працівників в умовах загрози та здійснення терористичних актів

Дії працівників у разі отримання інформації про погрозу вчинення теракту.

Дії у разі виявлення підозрілих предметів, що можуть бути використані для вчинення теракту.

Дії працівників у разі виникнення надзвичайної ситуації або надзвичайної події, що виникла внаслідок теракту.

Дії населення у разі захоплення в заручники.

4.5. Тема 5. Підготовка захисних споруд та найпростіших укриттів для захисту працівників

Характеристика захисних споруд.

Приведення захисних споруд у готовність до використання за призначенням. Звільнення захисних споруд від матеріальних засобів. Визначення та доведення до працівників місць розташування, порядку заповнення та правил перебування у захисних спорудах. Виготовлення та встановлення лавок, нар.

Будівництво швидкосторуджуваних захисних споруд цивільного захисту.

Пристосування та використання найпростіших укриттів та споруд подвійного призначення для захисту працівників.

4.6. Тема 6. Порядок проведення евакуації працівників у разі виникнення надзвичайних ситуацій воєнного походження

Організація та порядок проведення евакуаційних заходів в особливий період. Порядок і терміни оповіщення про початок евакуації. Уточнення списків на евакуацію працівників та членів їх сімей, розрахунків на вивезення документів та майна.

Доведення до працівників місця розташування збірної пункту евакуації, порядку вивезення (виведення) до районів (пунктів) розміщення. Ознайомлення з районом розміщення працівників.

Обов'язки працівників при проведенні евакуації.

4.7. Тема 7. Надання домедичної допомоги постраждалим в осередках ураження

Проведення первинного огляду пораненого.

Домедична допомога при ранах і кровотечах, спричинених вогнепальною та іншими видами зброї. Способи зупинки кровотеч. Правила та прийоми накладання пов'язок на рани.

Домедична допомога при переломах. Прийоми та способи іммобілізації із застосуванням табельних або підручних засобів.

Способи евакуації постраждалих із осередків ураження.

V. Рекомендований перелік нормативних документів

1. Кодекс цивільного захисту України від 2 жовтня 2012 №5403-VI // Відомості Верховної Ради України. - 2013. - №34-35.
 2. Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту: постанова Кабінету Міністрів України від 09 січня 2014 р. №11.
 3. Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях: постанова Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 р. №444 // Офіційний вісник України. - 2013. - №50.
 4. Про затвердження Порядку забезпечення населення і працівників формувань та спеціалізованих служб цивільного захисту засобами індивідуального захисту, приладами радіаційної та хімічної розвідки, дозиметричного і хімічного контролю: постанова Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2002 р. №1200 // Офіційний вісник України. - 2002. - №34.
 5. Про затвердження Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру: постанова Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2013 р. №841 // Офіційний вісник України. - 2013. - №92.
 6. Про затвердження Порядку проведення навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту: постанова Кабінету Міністрів України від 23 жовтня 2013 р. №819 // Офіційний вісник України. - 2013. - №89.
 7. Стеблюк М.І. Цивільна оборона та цивільний захист: Підручник. - К.: Знання-Прес. 2007. - 487 с.
 8. Дії населення в умовах надзвичайних ситуацій воєнного характеру. http://www.mns.gov.ua/content/ns_voennogo_harakteru.html.
 9. Хімічна небезпека. http://www.mns.gov.ua/content/abc_survival_4.html.
 10. Радіаційна небезпека. http://www.mns.gov.ua/content/abc_survival_3.html.
 11. Як вести себе при обстрілі та бомбардуванні. <http://fakty.ictv.ua/ua/index/read-news/id/1508263>.
 12. Дії в разі терористичного акту. http://www.mns.gov.ua/content/nebezpeka_social_harakter.html.
-

ТИПОВА ПРОГРАМА

спеціальної підготовки працівників підприємств, установ та організацій Вінницької області, що входять до складу формувань цивільного захисту

I. Загальні положення

1.1. Типова Програма спеціальної підготовки працівників підприємств, установ та організацій Вінницької області, що входять до складу формувань цивільного захисту* (далі - Програма) розроблена відповідно до Кодексу цивільного захисту України та Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 р. № 444 з метою встановлення рекомендованого змісту різних форм навчання, а також навчального часу на їх проведення.

1.2. Спеціальна підготовка працівників, що входять до складу формувань цивільного захисту має на меті ознайомлення з обов'язками, навичками користування та матеріальною частиною техніки, приладів і табельного майна таких формувань, засобами захисту, вивчення порядку приведення їх у готовність, проведення рятувальних та інших невідкладних робіт.

1.3. Програма розроблена відповідно до вимог:

Кодексу цивільного захисту України від 2 жовтня 2012р. № 5403-VI;

ДСТУ 5058:2008 «Навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях. Основні положення»;

постанови Кабінету Міністрів України від 26.06.2013р. № 444 «Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях».

1.4. Програма розрахована на підготовку керівників об'єктових формувань цивільного захисту.

** Об'єктові формування цивільного захисту утворюються суб'єктами господарювання, які мають чисельність працюючого персоналу понад 50 осіб та володіють транспортною, будівельною, комунальною, медичною, пожежною та іншою спеціальною технікою і відповідають однієї з таких умов:*

віднесені до відповідної категорії цивільного захисту(особливої важливості, першої або другої категорії);

мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави та (або) продовжують свою виробничу діяльність в особливий період;

експлуатують об'єкти підвищеної небезпеки або потенційно небезпечні об'єкти.

II. Організаційно-методичні вказівки

2.1. Навчання за програмами спеціальної підготовки проводиться за 3 – річним циклом.

2.2. Відповідальним за підготовку спеціалізованих служб та формувань цивільного захисту є керівник відповідного підприємства, установи, організації.

2.3. Керівниками навчальних груп підготовки працівників за програмами спеціальної підготовки формувань цивільного захисту є керівники цих формувань.

2.4. Керівники формувань цивільного захисту повинні пройти функціональне навчання за відповідними програмами у Навчально-методичному центрі цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Вінницької області. Навчання здійснюється у перший рік призначення на посаду і надалі – не рідше одного разу на 3 роки.

2.5. Навчання працівників, що входять до складу формувань цивільного захисту проводиться щорічно та включає загальну, спеціальну та практичну підготовку (підготовка і проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань).

2.6. Спеціальна підготовка проводиться у робочий час.

2.7. Для проведення занять створюються навчальні групи. Рекомендована чисельність слухачів у навчальній групі в межах штатної чисельності. Навчальні групи комплектуються, як правило, з осіб однієї категорії. Керівником навчальної групи є керівник відповідного формування цивільного захисту.

2.8. Підготовка формувань цивільного захисту завершується проведенням об'єктових тренувань з формуваннями і участю їх в спеціальних об'єктових навчаннях і тренуваннях.

2.9. За результатами занять, здачі нормативів, спеціальних об'єктових навчань і тренувань кожному працівнику, що входить до складу формування цивільного захисту виставляється підсумкова оцінка за рік.

III. Орієнтовний обсяг засвоєних знань та вмінь за Програмою

3.1. Працівники, що входять до складу формувань цивільного захисту за результатами навчання за програмою спеціальної підготовки, повинні ЗНАТИ:

функціональні обов'язки особового складу формування;

організаційно-штатну структуру формування, оснащення його технікою, приладами і майном;

завдання, можливості і порядок роботи формування у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій;

види надзвичайних ситуацій, характерних для міста (району) та підприємства (організації);

виробничі та технологічні особливості свого об'єкта господарювання;

можливі фактори ураження надзвичайних ситуацій техногенного, природного, воєнного характеру та терористичних проявів;

порядок дій за попереджувальним сигналом «Увага всім!»;

порядок приведення формування у готовність;

характер можливих рятувальних та інших невідкладних робіт під час ліквідації наслідків стихійних лих, аварій, катастроф, терористичного акту;

правила використання і зберігання штатних технічних засобів, засобів індивідуального захисту;

штатні засоби зв'язку;

порядок проведення часткової, повної санітарної обробки, способи знезараження території, споруд, техніки, одягу, продовольства;

правила безпеки при веденні аварійно-рятувальних робіт в зонах надзвичайних ситуацій, радіаційного, хімічного забруднення та біологічного зараження.

3.2. У результаті проходження навчання за Програмою повинні ВМІТИ:

користуватися засобами індивідуального та колективного захисту;

користуватися штатними засобами зв'язку;

надавати домедичну допомогу постраждалим при невідкладних станах;

аналізувати та узагальнювати інформацію про обстановку, робити правильні висновки та впевнено діяти при виконанні формуванням завдань за призначенням;

застосовувати штатну техніку, прилади і табельне майно для ведення аварійно-рятувальних робіт в зонах надзвичайних ситуацій, радіаційного, хімічного забруднення та біологічного зараження;

користуватись засобами гасіння пожеж;

проводити рятувальні та інші невідкладні роботи.

IV. Орієнтовний розподіл навчального часу за розділами Програми та формами навчання

Номер теми	Назва теми	Кількість годин та вид заняття		
		1-й рік	2-й рік	3-й рік
СПЕЦІАЛЬНА ПІДГОТОВКА				
ЗАГАЛЬНІ ТЕМИ - 12 годин <i>(для всіх формувань цивільного захисту)</i>				
1.1	Застосування засобів індивідуального захисту	2	2	2
1.2	Надання само та взаємодопомоги при травмах та ураженнях. Домедична допомога постраждалим у невідкладних станах	2	2	2
СПЕЦІАЛЬНІ ТЕМИ				
Рятувальні формування – 12 годин				
2.1	Проведення рятувальних робіт. Способи рятування людей у зонах надзвичайних ситуацій. Рятувальні засоби і правила користування ними	2	2	2
2.2	Дії рятувального формування в осередках надзвичайних ситуацій	2	2	2
Пожежні формування – 12 годин				

Номер теми	Назва теми	Кількість годин та вид заняття		
		1-й рік	2-й рік	3-й рік
2.3	Гасіння пожеж. Засоби пожежогасіння і порядок їх застосування. Способи та прийоми гасіння пожеж	2	2	2
2.4	Дії пожежного формування під час виконання завдань за призначенням	2	2	2
Аварійно- та електротехнічні, ремонтно-відновлювальні, відновлення доріг та мостів, транспортні формування – 12 годин				
2.5	Дії формувань цивільного захисту (аварійно- та електротехнічних, ремонтно-відновлювальних, відновлення доріг та мостів, транспортних) при проведенні аварійно-рятувальних та аварійно-відновлювальних робіт	4	4	4
Медичні формування – 12 годин				
2.6	Надання медичної допомоги постраждалим та робота медичних формувань у зонах надзвичайних ситуацій	2	2	2
2.7	Дії медичної спеціалізованої служби, медичного формування у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій	2	2	2
Формування розвідки – 12 годин				
2.8	Застосування приладів радіаційної і хімічної розвідки та дозиметричного контролю	2	2	2
2.9	Дії формувань радіаційної та хімічної, інженерної, епідеміологічної, ветеринарної, фітопатологічної розвідки. Дії поста радіаційного та хімічного спостереження	2	2	2
Формування спеціальної та санітарної обробки – 12 годин				
2.10	Проведення санітарної обробки, дезактивації та дегазації території, споруд і будівель, транспорту та техніки, засобів захисту, одягу та взуття	2	2	2
2.11	Дії формувань спеціальної та санітарної обробки	2	2	2
Формування зв'язку – 12 годин				
2.12	Забезпечення зв'язку та оповіщення у НС	1	1	1
2.13	Застосування технічних засобів оповіщення та зв'язку	1	1	1
2.14	Дії формування зв'язку та оповіщення у разі загрози або виникнення НС	2	2	2
Формування матеріально-технічного, продовольчого забезпечення, харчування, підвозу води – 12 годин				
2.15	Дії формувань цивільного захисту (матеріально-технічного, продовольчого забезпечення, харчування, підвозу води) під	4	4	4

Номер теми	Назва теми	Кількість годин та вид заняття		
		1-й рік	2-й рік	3-й рік
	час виконання завдань за призначенням			
Формування з обслуговування захисних споруд - 12 годин				
2.16	Утримання та експлуатація захисних споруд цивільного захисту	2	2	2
2.17	Дії формування з обслуговування захисної споруди щодо приведення її у готовність до прийому людей	2	2	2
Формування захисту тварин та рослин – 12 годин				
2.10	Проведення санітарної обробки, дезактивації та дегазації території, споруд і будівель, транспорту та техніки, засобів захисту, одягу та взуття	1	1	1
2.18	Дії формувань захисту сільськогосподарських тварин та рослин під час виконання завдань за призначенням	3	3	3
Формування охорони громадського порядку – 12 годин				
2.19	Підтримання громадського порядку в районах надзвичайних ситуацій та під час проведення евакуації	2	2	2
2.20	Дії формування охорони громадського порядку у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій	2	2	2
Чергово-диспетчерські служби – 12 годин *				
2.8	Застосування приладів радіаційної і хімічної розвідки та дозиметричного контролю	2	2	2
2.21	Дії чергового диспетчера у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій	2	2	2
Пункти видачі засобів радіаційного та хімічного захисту – 12 годин				
2.22	Накопичення і підтримання у постійній готовності до видачі засобів радіаційного та хімічного захисту. Організація видачі засобів радіаційного та хімічного захисту населенню	2	2	2
2.23	Дії пункту видачі засобів радіаційного та хімічного захисту	2	2	2
УЧАСТЬ У ПРАКТИЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ				
ВИДИ НАВЧАНЬ, ТРЕНУВАНЬ		1-й рік	2-й рік	3-й рік
Протипожежне тренування		Щорічно до 8 годин		
Противарійні тренування**		Згідно ПЛАС		
Навчальні тривоги		Щорічно з урахуванням специфіки суб'єкта господарювання		
Тренування, навчання:		Роздільні тренування формування до 8	Спільні тренування формування до 8	Спеціальне об'єктове навчання (СОН)

Номер теми	Назва теми	Кількість годин та вид заняття		
		1-й рік	2-й рік	3-й рік
		годин	годин	до 16 годин

* На суб'єктах господарювання, на яких згідно штатного розпису немає чергово-диспетчерської служби, створюються позаштатні формування, які виконують обов'язки цієї служби

** Проводяться на об'єктах підвищеної небезпеки або потенційно небезпечних об'єктах (ОПН /ЛНО)

V. Рекомендована тематика та орієнтовний зміст тем за розділами програми

5.1. Тема 1.1. Застосування засобів індивідуального захисту

Підготовка та видача засобів індивідуального захисту. Визначення розмірів, підбір і перевірка засобів індивідуального захисту органів дихання. Одягання табельних засобів індивідуального захисту органів дихання. Найпростіші та підручні засоби захисту органів дихання. Визначення розмірів і підбір ізолюючого та фільтруючого захисного одягу (протихімічних захисних костюмів). Одягання протихімічних захисних костюмів. Пристосування звичайного одягу для захисту від радіоактивних, небезпечних хімічних та отруйних речовин. Знімання хімічно та радіаційно забруднених засобів захисту. Проведення за допомогою табельних і підручних засобів часткової дезактивації та часткової дегазації. Проведення часткової санітарної обробки.

5.2. Тема 1.2. Надання само та взаємодопомоги при травмах та ураженнях. Домедична допомога постраждалим у невідкладних станах

Завдання і принципи надання домедичної допомоги. Види домедичної допомоги: серцево-легенева реанімація, накладання пов'язки на рану, зупинка кровотечі, іммобілізація місць перелому, допомога при ураженні радіоактивними, небезпечними хімічними речовинами, отруєнні, опіках, обмороженні, транспортування постраждалих. Прийоми і способи їх здійснення. Табельні та підручні засоби надання домедичної допомоги.

5.3. Тема 2.1. Проведення рятувальних робіт. Способи рятування людей у зонах надзвичайних ситуацій. Рятувальні засоби і правила користування ними

Розшук постраждалих в завалах, а також у будівлях, які пошкоджені і горять, в лісовій місцевості. Способи рятування людей з-під завалів, на транспорті, на водних об'єктах, в гірській та лісовій місцевості, в зонах радіоактивного і хімічного забруднення та інших ситуаціях з використанням табельних і підручних засобів. Розкриття завалених захисних споруд цивільного захисту.

5.4. Тема 2.2. Дії рятувального формування в осередках надзвичайних ситуацій

Дії керівника формування після отримання завдання: з'ясування завдання, оцінка обстановки, розрахунок часу, вибір методів та способів рятувальних робіт, прийняття рішення, постановка завдань формуванню, управління в ході

виконання завдань, організація взаємодії. Визначення часу початку та тривалість робіт.

Управління формуванням в ході проведення робіт, уточнення рішення, завдань підлеглим при зміні обстановки, маневр силами та засобами. Зміна формувань, організація спеціальної обробки і приведення їх у готовність після виконання робіт. Заходи безпеки при проведенні робіт. Доповідь результатів про виконанні роботи.

5.5. Тема 2.3. Гасіння пожеж. Засоби пожежогасіння і порядок їх застосування. Способи та прийоми гасіння пожеж

Засоби і вогнегасні речовини, які застосовуються для гасіння пожеж (піни, порошки, вуглекислий газ, бром-етиллові сполуки, інертні гази, пар, пісок). Їх коротка характеристика. Технічні засоби пожежогасіння та їх коротка характеристика (пожежні автоцистерни, мотопомпи, автомобілі повітряно-пінного, порошкового і газоводяного гасіння, пожежні судна і поїзди, пожежні насосні станції). Первинні засоби пожежогасіння (вогнегасники, внутрішні пожежні крани, пожежний інвентар). Техніка народного господарства, яка використовується для гасіння пожеж. Поняття про локалізацію пожежі. Способи гасіння пожеж у житлових будинках. Особливості гасіння пожеж у виробничих приміщеннях. Прийоми та способи гасіння лісових та торф'яних пожеж. Заходи безпеки.

5.6. Тема 2.4. Дії протипожежної спеціалізованої служби, пожежного формування під час виконання завдань за призначенням

Дії та основні завдання протипожежної спеціалізованої служби, пожежного формування під час проведення пожежно-рятувальних робіт. Організація пожежної розвідки. Визначення маршрутів і порядку висунення до ділянок (об'єктів) робіт, рубежів (ділянок, об'єктів) локалізації і гасіння пожеж. Розгортання пожежної техніки, підготовка і використання первинних засобів пожежогасіння. Рятування людей із осередків пожеж. Управління службою, формуванням в ході робіт. Сигнали управління на пожежі. Організація і підтримка взаємодії з іншими формуваннями. Порядок зміни формувань. Доповідь про проведені роботи. Заходи безпеки.

5.7. Тема 2.5. Дії формувань цивільного захисту (аварійно-та електротехнічних, ремонтно-відновлювальних, відновлення доріг та мостів, транспортних) при проведенні аварійно-рятувальних та аварійно-відновлювальних робіт

Дії керівника служби, формування з отриманням завдання: з'ясування завдання, оцінка обстановки, розрахунок часу, прийняття рішення, доведення завдань до особового складу. Висунення формувань до осередку ураження (району лиха). Проведення інженерної розвідки. Виявлення пошкоджень і руйнувань комунально-енергетичних мереж, доріг і мостів, захисних споруд. Розбирання завалів. Облаштування проїздів. Розкриття завалених захисних споруд цивільного захисту. Організація управління і взаємодії в ході виконання завдань. Порядок і черговість проведення аварійно-відновлювальних робіт. Проведення ремонтних та ремонтно-відновлювальних робіт. Транспортне

забезпечення. Сигнали управління колоною. Порядок зміни формувань. Доповідь про проведені роботи. Заходи безпеки.

5.8. Тема 2.6. Надання медичної допомоги постраждалим та робота медичних формувань у зонах надзвичайних ситуацій

Засоби медичного захисту. Заходи медичного захисту населення у зонах надзвичайних ситуацій. Порядок надання медичної допомоги постраждалим. Використання медичних засобів захисту. Медичне сортування. Медична евакуація. Медична деконтамінація.

5.9. Тема 2.7. Дії медичного формування у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій

Дії керівника медичної спеціалізованої служби, медичного, протиепідемічного, санітарного формування після отримання завдання: з'ясування завдання, оцінка обстановки, розрахунок часу, прийняття рішення, постановка завдань особовому складу. Завдання медичного, протиепідемічного, санітарного формування при висуненні у зону надзвичайної ситуації (осередок ураження). Організація управління та взаємодії. Особливості дій служби, формування та надання домедичної допомоги в зонах надзвичайних ситуацій, в умовах радіаційного, хімічного забруднення та біологічного зараження місцевості.

5.10. Тема 2.8. Застосування приладів радіаційної і хімічної розвідки та дозиметричного контролю

Перевірка справності та підготовка приладів до роботи. Порядок визначення радіоактивних, отруйних і небезпечних хімічних речовин на різних поверхнях, сипучих матеріалах, продуктах харчування, у повітрі і воді, індивідуальних доз опромінення. Технічне обслуговування і зберігання приладів.

5.11. Тема 2.9. Дії формувань радіаційної та хімічної, інженерної, епідеміологічної, ветеринарної, фітопатологічної розвідки. Дії поста радіаційного та хімічного спостереження

Підготовка до роботи приладів радіаційної розвідки. Визначення отруйних речовин у повітрі. Розгортання метеокомплекту і визначення метеоданих. Розгортання поста радіаційного та хімічного спостереження. Проведення радіаційної та хімічної розвідки. Отримання завдання, його з'ясування. Визначення і позначення меж, місць та ступеня забруднення місцевості, споруд, техніки, поверхні тіла людини та продуктів харчування. Доповідь про результати видів розвідки. Ведення документації з видів розвідки. Спеціальна обробка і технічне обслуговування приладів після виконання завдання. Заходи безпеки.

5.12. Тема 2.10. Проведення санітарної обробки, дезактивації та дегазації території, споруд і будівель, транспорту та техніки, засобів захисту, одягу і взуття

Санітарна обробка, дезактивація і дегазація. Порядок проведення за допомогою табельних чи підручних засобів часткової дезактивації техніки, приладів, засобів захисту, одягу і взуття, часткової санітарної обробки у разі забруднення радіоактивними речовинами. Порядок проведення за допомогою табельних чи підручних засобів часткової дегазації техніки, приладів, засобів захисту, одягу і взуття, часткової санітарної обробки у разі забруднення

небезпечними хімічними чи отруйними речовинами. Засоби, які застосовуються для часткової санітарної та спеціальної обробки. Засоби для проведення санітарної обробки. Засоби для проведення дезактивації та дегазації території. Засоби для проведення дезактивації та дегазації споруд і будівель. Засоби для проведення дезактивації та дегазації транспорту і техніки. Засоби для проведення дезактивації та дегазації засобів захисту, одягу та взуття. Пристосування стаціонарних об'єктів для проведення на їх базі санітарної обробки, дезактивації та дегазації транспорту і техніки, засобів захисту, одягу та взуття. Речовини та розчини для проведення санітарної обробки, дезактивації та дегазації.

5.13. Тема 2.11. Дії формувань спеціальної та санітарної обробки

Отримання завдання, його з'ясування. Підготовка обладнання, технічних засобів до проведення спеціальної обробки. Вибір способів і методів спеціальної обробки (територій, техніки, споруд, обладнання та одягу, санітарної обробки людей). Приготування розчинів, розрахунок часу, вибір місця розгортання майданчика для спецобробки, організація взаємодії. Організація дозиметричного контролю і визначення повноти спеціальної обробки. Доповідь про результати виконаних робіт. Заходи безпеки при проведенні робіт.

5.14. Тема 2.12. Забезпечення зв'язку та оповіщення у надзвичайних ситуаціях

Системи оповіщення та зв'язку. Територіальна та місцева автоматизовані системи централізованого оповіщення, спеціальна, локальна та об'єктова. Порядок оповіщення населення про загрозу і виникнення надзвичайних ситуацій. Сигнали оповіщення. Забезпечення зв'язку у надзвичайних ситуаціях. Засоби зв'язку та порядок передачі мовної інформації.

5.15. Тема 2.13. Застосування технічних засобів оповіщення і зв'язку

Тактико-технічні характеристики засобів зв'язку, які використовуються при проведенні заходів цивільного захисту. Порядок користування ними. Розгортання радіостанції та ведення радіообміну. Прокладання телефонних ліній за допомогою легкого польового кабелю. Телефонні апарати ТА-57 (ТАП-57). Системи циркулярного виклику (стійки СЦВ, програмно-апаратний комплекс «АТРИС»). Використання мережі мобільного зв'язку, розсилка інформації за допомогою СМС. Використання телекомунікаційних мереж (телефонний та факсимільний зв'язок, мережа «Інтернет»).

5.16. Тема 2.14. Дії формування зв'язку та оповіщення у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій

Отримання завдання, оцінка обстановки, прийняття рішення і постановка завдань підлеглим. Організація зв'язку при висуненні сил цивільного захисту до осередку ураження (району лиха) і проведенні аварійно-рятувальних робіт. Вибір засобів зв'язку. Установлення і підтримка безперервного зв'язку з пунктами управління та силами цивільного захисту. Ліквідація пошкоджень на мережах зв'язку, використання резервних засобів зв'язку. Управління формуваннями в ході виконання завдань. Виведення формування із району лиха (осередку ураження). Доповідь результатів про виконані роботи. Проведення спеціальної обробки і відновлювання готовності до подальших дій. Заходи безпеки при проведенні робіт.

5.17. Тема 2.15. Дії формувань цивільного захисту (матеріально-технічного, продовольчого забезпечення, харчування, підвозу води) під час виконання завдань за призначенням

Дії керівника формування з отриманням завдання: з'ясування завдання, оцінка обстановки, розрахунок часу, прийняття рішення, доведення завдань до особового складу. Створення резервів, їх укриття та зберігання (матеріально-технічних засобів, пально-мастильних матеріалів, продовольчих ресурсів). Закладення продовольства до захисних споруд цивільного захисту та на пункти управління. Захист продовольства і промислових товарів першої необхідності під час виникнення надзвичайних ситуацій. Життєзабезпечення постраждалих у разі виникнення надзвичайних ситуацій. Забезпечення гарячим харчуванням, продовольством і промисловими товарами першої необхідності особового складу сил цивільного захисту під час проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, а також постраждалих та евакуйованих у разі виникнення надзвичайних ситуацій. Підвезення води. Забезпечення речовим майном пунктів санітарної обробки людей. Розгортання мобільного пункту харчування. Розгортання мобільного пункту продовольчого забезпечення. Розгортання мобільного пункту матеріально-технічного забезпечення. Встановлення наметів. Доповідь про виконані заходи. Заходи безпеки.

5.18. Тема 2.16. Утримання та експлуатація захисних споруд цивільного захисту

Сховища цивільного захисту. Протирадіаційні укриття. Швидко споруджувані захисні споруди цивільного захисту. Споруди подвійного призначення та найпростіші укриття. Призначення, технічні характеристики обладнання захисних споруд (фільтровентиляційні установки, повітропроводи, герметичні клапани, проти вибухові пристрої, ємності для води, герметичні двері, каналізаційні системи, протипожежні засоби та ін.). Прилади для контролю зараженості повітря, що подається у захисну споруду. Контроль параметрів повітряного середовища. Правила утримання, проведення технічного огляду, контрольної перевірки та обслуговування обладнання захисних споруд. Порядок приведення захисної споруди у готовність до прийняття працівників (населення), що укривається. Правила поведінки працівників (населення) у захисних спорудах цивільного захисту. Пристосування будівель та приміщень під укриття.

5.19. Тема 2.17. Дії формування з обслуговування захисної споруди щодо приведення її у готовність до прийому людей

Отримання завдання, оцінка обстановки, прийняття рішення, постановка завдань особовому складу. Порядок приведення захисних споруд у готовність до приймання працівників (населення), що укривається. Звільнення приміщень від майна, що не використовується при експлуатації споруд, перевірка захисної споруди на герметичність, підтримка нормальної температури і вологості, розконсервування інженерно-технічного обладнання і перевірка його справності. Установка і підключення внутрішнього обладнання, засобів зв'язку і оповіщення, перевірка наявності інвентарю та аварійного обладнання. Порядок закладання запасів продовольства, медикаментів і води. Перевірка стану конструкцій, захисно-герметичних і герметичних дверей. Прийоми і способи усунення

порушень герметичності. Перевірка роботи фільтровентиляційного обладнання, виявлення і усунення несправностей. Доповідь про виконані роботи. Заходи безпеки при проведенні робіт.

5.20. Тема 2.18. Дії формувань захисту сільськогосподарських тварин та рослин під час виконання завдань за призначенням

Дії керівника формування з отриманням завдання: з'ясування завдання, оцінка обстановки, розрахунок часу, прийняття рішення, доведення завдань до особового складу. Захист сільськогосподарських тварин і рослин, продукції тваринництва та рослинництва, джерел і систем водопостачання від впливу небезпечних факторів ураження (застосування простих засобів індивідуального захисту органів дихання та шкіри сільськогосподарських тварин, засобів групового захисту тварин в умовах стійлового утримання, герметизація тваринницьких та інших приміщень для забезпечення захисту тварин, будівництво протирадіаційних укриттів, пристосування силосних ям, траншей для захисту тварин, герметизація складських приміщень, зерно - та овочесховищ з використанням підручних засобів, захист продуктів рослинництва при транспортуванні). Проведення спостережень і лабораторного контролю за забрудненням угідь, поверхневих вод, призначених для сільськогосподарських потреб радіоактивними та токсичними речовинами, ліквідації епізоотій та епіфітотій. Проведення ветеринарної розвідки. Проведення фітопатологічної і ентомологічної розвідки. Підготовка сільськогосподарської та спеціальної техніки для роботи на зараженій місцевості, оброблення заражених тварин і рослин, знезараження території, приміщень, де зберігається продукція тваринництва та рослинництва. Проведення заходів знезаражування (дегазації, дезактивації, дезінфекції, дезінсекції) посівів, пасовищ, території, приміщень, рослин, продукції тваринництва і рослинництва, ветеринарної обробки сільськогосподарських тварин. Лікування уражених тварин. Знищення зерна, продовольства, харчової сировини, фуражу та інших матеріальних засобів, які не підлягають знезараженню. Збір, утилізація або знищення загиблих тварин і відходів тваринного походження.

5.21. Тема 2.19. Підтримання громадського порядку в районах надзвичайних ситуацій та під час проведення евакуації

Зміст заходів щодо підтримки громадського порядку у зонах виникнення НС а також в умовах режиму надзвичайної ситуації. Розміщення постів охорони. Заходи щодо запобігання розкрадання особистого та державного майна, при оточенні місця аварії, катастрофи чи стихійного лиха. Забезпечення режиму допуску людей та транспорту до місць проведення рятувальних та інших невідкладних робіт. Забезпеченню порядку на маршрутах евакуації. Організація і підтримка взаємодії між об'єктовими формуваннями охорони громадського порядку, підрозділами МВС, територіальними спеціалізованими службами цивільного захисту.

5.22. Тема 2.20. Дії формування охорони громадського порядку у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій

Дії формування цивільного захисту з охорони громадського порядку після отримання завдання: з'ясування завдання, оцінка обстановки, розрахунок часу,

прийняття рішення, постановка завдань особовому складу. Завдання формування охорони громадського порядку цивільного захисту при висуненні сил цивільного захисту у зону надзвичайної ситуації (осередок ураження). Організація управління та взаємодії. Дії особового складу з недопущення розкрадання особистого та державного майна, при оточенні місця аварії, зони катастрофи чи стихійного лиха. Доповідь про хід і виконання поставлених завдань. Особливості дій служби, формування в умовах радіаційного, хімічного забруднення та біологічного зараження місцевості. Забезпечення заходів правового режиму надзвичайного стану.

5.23. Тема 2.21. Дії чергового диспетчера у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій

Облаштування робочого місця чергового диспетчера. Методика спостереження щодо оцінки радіаційної та хімічної обстановки. Порядок передачі повідомлень про надзвичайну ситуацію. Прогнозування та оцінка обстановки при аваріях на радіаційно-, хімічно- та вибухо-, пожежонебезпечних об'єктах. Доповідь про їх результати та зміну обстановки. Використання засобів індивідуального та колективного захисту. Ведення документації чергового диспетчера з радіаційного та хімічного спостереження. Заходи безпеки.

5.24. Тема 2.22. Накопичення і підтримання у постійній готовності до видачі засобів радіаційного та хімічного захисту. Організація видачі засобів радіаційного та хімічного захисту населенню

Організація забезпечення засобами радіаційного та хімічного захисту. Порядок накопичення та зберігання (тривалого зберігання) засобів. Вимоги щодо періодичності та порядку проведення лабораторних випробувань засобів. Порядок видачі засобів радіаційного та хімічного захисту населенню. Районні (міські), кущові та об'єктові пункти видачі засобів радіаційного та хімічного захисту населенню. Пропускна спроможність об'єктового пункту видачі. Термін приведення у готовність пункту видачі. Порядок роботи пункту видачі засобів радіаційного та хімічного захисту.

5.25. Тема 2.23. Дії пункту видачі засобів радіаційного та хімічного захисту

Отримання завдання, його з'ясування, оцінка обстановки, розрахунок часу, прийняття рішення та доведення завдань до особового складу та визначення робочих місць ланок пункту. Практичне розгортання пункту видачі засобів радіаційного та хімічного захисту, обладнання та оснащення його робочих місць. Видача засобів радіаційного та хімічного захисту. Організація управління та взаємодії. Доповідь про виконання завдання. Заходи безпеки.

VI. Рекомендації щодо перевірки засвоєння змісту Програми

6.1. Перевірку засвоєння змісту Програми рекомендується проводити комісійно із залученням фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту.

6.2. Перевірку знань за змістом Програми рекомендується проводити шляхом тестування або заліку в усній або письмовій формі.

VII. Рекомендований перелік навчально-матеріального майна

7.1. Для забезпечення проведення навчання за Програмою використовується матеріально-технічна база підприємства, установи та організації.

7.2. У складі навчально-матеріального майна, повний перелік та кількісні показники якого визначаються керівником підприємства, установи та організації з урахуванням особливостей їх виробничої діяльності та кількості працівників, доцільно передбачати протигаз фільтруючий, респіратор, побутовий дозиметричний прилад, вогнегасники, індивідуальну аптечку, навчальні стенди та схеми.

VIII. Рекомендований перелік нормативних документів

1. Кодекс Цивільного захисту України від 02.10.2012 № 5403-VI. Національний стандарт України «Навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях» ДСТУ 5058-2008.
2. Постанова Кабінету Міністрів України від 08.07.2015 р. № 469 «Про затвердження Положення про спеціалізовані служби цивільного захисту».
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 09.01.2014 № 11 «Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту».
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 26.06.2013 № 443 «Про затвердження Порядку підготовки до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту».
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 26.06.2013 № 444 «Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях».
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.10.2013 № 819 «Про затвердження Порядку проведення навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту».
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 09.10.2013 № 787 «Про затвердження Порядку утворення, завдання та функції формувань цивільного захисту».
8. Постанова Кабінету Міністрів України від 19.08.2002 № 1200 «Про затвердження Порядку забезпечення населення і працівників формувань та спеціалізованих служб цивільного захисту засобами індивідуального захисту, приладами радіаційної та хімічної розвідки, дозиметричного і хімічного контролю».
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 15.02.1999 № 192 «Про затвердження Положення про організацію оповіщення і зв'язку у надзвичайних ситуаціях».
10. Наказ МОЗ від 16.06.2014 № 398 «Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах». Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 7 липня 2014 р. за № 750/25527.

11. Наказ МВС України від 11.09.2014 № 934 «Про затвердження Порядку організації та проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту» зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 3 жовтня 2014 р. за № 1200/259777.
12. Наказ МНС України від 13.03.2012 № 575 «Про затвердження Статуту дій у надзвичайних ситуаціях органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 25.05.2012 за № 835/21147.
13. Наказ ДСНС України від 23.03.2015 № 167 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо підготовки населення до дій в умовах загрози або вчинення терористичного акту».
14. Наказ МВС України від 31.01.2015 № 113 «Про затвердження Примірного положення про формування цивільного захисту».
15. Наказ ДСНС України від 06.06.2014 № 310 (у редакції наказу ДСНС України 08.08.2014 № 458) «Програма загальної підготовки працівників підприємств, установ та організацій до дій у надзвичайних ситуаціях».
16. Наказ МНС України від 15.08.2007 № 557 «Правила техногенної безпеки у сфері цивільного захисту на підприємствах, в організаціях, установах та на небезпечних територіях».
17. Довідник рятувальника на випадок виникнення надзвичайних ситуацій з небезпечними хімічними речовинами. / за загальною редакцією В.І. Балого – Львів: СПОЛОМ, 2012. – 710 с.
18. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. Т.5. Небезпечні хімічні речовини та заходи захисту від них. / за загальною редакцією В.В. Могильниченка. – К.: КІМ, 2010. – 472 с.
19. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. Т.8. Організація інженерного забезпечення заходів та сил цивільного захисту щодо ліквідації надзвичайних ситуацій та їх наслідків. – К.: КІМ, 2011. – 392 с.
20. Рятувальні роботи під час ліквідації надзвичайних ситуацій. Частина 1: Посібник. За загальною редакцією В.Н.Пшеничного / Аветисян В.Г., Сенчихін Ю.М., Кулаков С.В., Куліш Ю.О., Александров В.Л., Адаменко М.І., Ткачук Р.С., Тригуб В.В. – К.: Основа, 2006. – 240 с.
21. Стеблюк М.І. Цивільна оборона та цивільний захист: Підручник. – К.: Знання-Прес, 2007. – 487 с.
22. Гражданская оборона на железнодорожном транспорте. / под редакцией доктора военных наук И.И. Юропольского. – Москва: Транспорт, 1987. - 280 с.
23. Защита объектов народного хозяйства от оружия массового поражения: Справочник / Под. Ред. Г.П.Демиденко. – К.: Вища шк. Головное изд-во, 1987. – 256 с.
24. Камерер Ю.Ю., Харкевич А.Е. Аварийные работы в очагах поражения: Учебное пособие/ Под ред. Б.П.Иванова. – 2-е изд., перераб. и доп. - М.: Энергоатомиздат, 1990. - 288 с.: ил.

25. Михно Е.П. Ликвидация последствий аварий и стихийных бедствий. - М.: Атомиздат 1979, 288 с.
 26. Тараканов Н.Д., Овчинников В.В. Комплексная механизация спасательных и аварийно-восстановительных работ. – М.: Энергоатомиздат, 1984. - 304 с., ил.
 27. Цивилев М.П., Никаноров А.А., Суслин Б.М. Инженерно-спасательные и неотложные аварийно-восстановительные работы в очаге ядерного поражения. М., Воениздат, 1975. – 224 с.
-

ТИПОВА ПРОГРАМА **додавної підготовки з техногенної безпеки працівників** **об'єктів підвищеної небезпеки Вінницької області**

I. Загальні положення

1.4. Програма додавної підготовки з техногенної безпеки працівників об'єктів підвищеної небезпеки Вінницької області (далі – Програма) розроблена відповідно до Кодексу цивільного захисту України та Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 р. № 444 з метою встановлення рекомендованого переліку та змісту навчальних тем, різних видів проведення занять, а також кількості навчального часу на їх вивчення.

1.2. Змістом додавної підготовки працівників об'єктів підвищеної небезпеки є:

отримання працівниками на основі базової загальної та спеціальної підготовки додакових знань щодо особливостей та порядку дій за планом локалізації і ліквідації аварійних ситуацій і аварій в умовах надзвичайних ситуацій техногенного характеру, які можуть виникнути на об'єкті, виходячи з характеру його небезпек;

набуття практичних навичок щодо користування технічними засобами аварійно-рятувальних робіт та засобами захисту, взаємодії з іншими виконавцями робіт із забезпеченням вимог техніки безпеки в умовах надзвичайних ситуацій техногенного характеру.

II. Обсяг засвоєних знань та вмінь за Програмою

2.1. За результатами навчання персонал об'єкта підвищеної небезпеки повинен додаково ЗНАТИ:

основні небезпечні фактори об'єкта, пов'язані з його виробничою діяльністю (фізико-хімічні та уражаючі властивості небезпечних речовин), можливий характер і масштаб їх проявів, способи та засоби запобігання небезпекам, типові дії персоналу при їх виникненні;

нормативно-правові акти і нормативно-технічні документи, які встановлюють порядок і правила виконання робіт на об'єкті;

зміст (в обсязі, що його стосується) планів локалізації і ліквідації аварійних ситуацій і аварій для кожного об'єкта підвищеної небезпеки, який експлуатується або планують експлуатувати;

спеціальні заходи протиаварійного захисту відповідно до планів локалізації і ліквідації аварійних ситуацій і аварій;

обов'язки та порядок дій працівників об'єкта під час аварії, катастрофи відповідно до планів локалізації і ліквідації аварійних ситуацій і аварій на об'єкті підвищеної небезпеки та планів взаємодії у разі виникнення надзвичайної ситуації на інших об'єктах і територіях.

2.2. За результатами навчання персонал об'єкту підвищеної небезпеки повинен додатково ВМІТИ:

визначати небезпечні фактори та додержуватись вимог правил безпеки під час проведення аварійно-рятувальних робіт;

чітко дотримуватись вимог технологічної документації виробництва та заходів техніки безпеки для запобігання аваріям на об'єкті, що можуть призвести до виникнення надзвичайної ситуації;

здійснювати постійний аналіз небезпеки процесів виробництва;

у разі виникнення аварії чітко діяти за сигналами оповіщення, виконувати особисті обов'язки за посадою відповідно до виду загрози та планів локалізації і ліквідації аварій на об'єкті підвищеної небезпеки;

брати участь у проведенні робіт з локалізації і ліквідації аварій, якщо це не заборонено керівником робіт з ліквідації аварій;

зживати заходів щодо захисту життя і здоров'я населення, що проживає у зонах можливого ураження, у разі аварій на об'єкті підвищеної небезпеки.

III. Порядок організації та проведення занять

3.1. Відповідальність за підготовку працівників об'єктів підвищеної небезпеки несуть керівники підприємств, установ, організацій, які на базі типової розробляють і затверджують навчальні програми з урахуванням конкретних виробничих умов і відповідних їм чинних нормативно-правових актів у сфері цивільного захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій.

Безпосередніми організаторами навчання є керівники підрозділів з питань цивільного захисту або штатні (позаштатні) особи з питань цивільного захисту підприємств, установ, організацій.

3.2. Заняття у навчальних групах проводять керівники структурних підрозділів і формувань цивільного захисту на навчально-тренувальній базі об'єктів підвищеної небезпеки, державних чи комунальних аварійно-рятувальних служб, що обслуговують ці підприємства, установи, організації.

Керівники всіх навчальних груп попередньо проходять навчання у навчально-методичному центрі сфери цивільного захисту області.

Всі заняття повинні проводитись, в основному, практично в умовах обстановки, яка може скластись на об'єкті в результаті надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

IV. Орієнтовний розподіл навчального часу за розділами програми та формами навчання

№ теми	Тема заняття	Кількість навчальних годин	Вид заняття
1	Загальні відомості про об'єкти підвищеної небезпеки	1	Розповідь
2	Вимоги до сталого функціонування об'єктів підвищеної небезпеки	1	Розповідь
3	Загальна характеристика надзвичайних ситуацій техногенного характеру. Забезпечення техногенної безпеки суб'єктом господарювання	1	Практичне заняття
4	Небезпечні речовини, які використовуються на об'єктах підвищеної небезпеки	1	Практичне заняття
5	Загальні відомості про порядок ідентифікації та декларування безпеки об'єкта підвищеної небезпеки	1	Розповідь
6	Декларація безпеки об'єкту підвищеної небезпеки	1	Практичне заняття
7	Загальні відомості про План локалізації та ліквідації наслідків аварійних ситуацій	1	Практичне заняття
8	Дії працівників об'єкта підвищеної небезпеки при загрозі та виникненні надзвичайних ситуацій		Практичне заняття

V. Рекомендована тематика та орієнтовний зміст тем за розділами програми

5.1. Тема 1. Загальні відомості про об'єкти підвищеної небезпеки

Визначення терміну «об'єкт підвищеної небезпеки» відповідно до Кодексу цивільного захисту України та Закону України «Про об'єкти підвищеної небезпеки».

Характеристика об'єкта (об'єктів) підвищеної небезпеки, який експлуатує даний суб'єкт господарювання.

5.2 Тема 2. Вимоги до сталого функціонування об'єктів підвищеної небезпеки

Вимоги Закону України «Про об'єкти підвищеної небезпеки» та інших нормативно-правових актів до проектування, будівництва, експлуатації та реконструкції об'єктів підвищеної небезпеки.

5.3. Тема 3. Загальна характеристика надзвичайних ситуацій техногенного характеру. Забезпечення техногенної безпеки суб'єктом господарювання

Джерела небезпеки виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру.

Вимоги щодо дотримання техногенної безпеки відповідно до Кодексу цивільного захисту України.

5.4. Тема 4. Небезпечні речовини, які використовуються на об'єктах підвищеної безпеки

Загальна характеристика небезпечних речовин, що використовуються на об'єктах підвищеної безпеки.

Небезпечні речовини, які експлуатує даний суб'єкт господарювання.

5.5. Тема 5. Загальні відомості про порядок ідентифікації та декларування безпеки об'єкта підвищеної безпеки

Вимоги Закону України «Про об'єкти підвищеної безпеки» до ідентифікації та декларування безпеки об'єкта підвищеної безпеки.

5.6. Тема 6. Декларація безпеки об'єкту підвищеної безпеки

Основний зміст Декларації безпеки підвищеної безпеки.

Заходи щодо забезпечення безпеки об'єкту підвищеної безпеки відповідно до Декларації безпеки даного об'єкту підвищеної безпеки.

5.7. Тема 7. Загальні відомості про План локалізації та ліквідації наслідків аварійних ситуацій

Аналітична частина Плану локалізації та ліквідації наслідків аварійних ситуацій.

Оперативна частина Плану локалізації та ліквідації наслідків аварійних ситуацій.

5.8. Тема 8. Дії працівників об'єкта підвищеної безпеки при загрозі та виникненні надзвичайних ситуацій

Аналіз небезпек, можливих аварій, послідовність їх розвитку та наслідків цих аварій на об'єкті (об'єктах) підвищеної безпеки відповідно до аналітичної частини Плану локалізації та ліквідації наслідків аварії даного об'єкта підвищеної безпеки.

Дії працівників об'єкта підвищеної безпеки при загрозі та виникненні надзвичайних ситуацій відповідно до оперативної частини Плану локалізації та ліквідації наслідків аварії даного об'єкта підвищеної безпеки.

VI. Рекомендований перелік нормативних документів

1. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 № 5403-IV.
2. Постанова КМУ від 15.02.1999 № 192 «Про затвердження Положення про організацію оповіщення і зв'язку у НС».

3. Постанова КМУ від 24.03.2004 № 368 «Про затвердження Порядку класифікації НС техногенного та природного характеру за їх рівнями».
 4. Постанова КМУ від 26.06.2013 № 444 «Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях».
 5. Постанова КМУ від 09.10.2013 № 616 «Про затвердження Положення про добровільні формування цивільного захисту».
 6. Постанова КМУ від 09.10.2013 № 787 «Про затвердження Порядку утворення, завдання та функції формувань цивільного захисту».
 7. Постанова КМУ від 30.10.2013 № 841 «Про затвердження Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру».
 8. Постанова КМУ від 09.01.2014 № 11 «Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту».
 9. Наказ МНС України від 16.12.2002 № 330 «Про затвердження Інструкції з тривалого зберігання засобів радіаційного та хімічного захисту».
 10. Наказ МНС України від 09.10.2006 № 653 «Про затвердження Інструкції щодо отримання захисних споруд цивільної оборони у мирний час».
 11. Наказ МНС України від 15.08.2007 № 557 «Про затвердження Правил техногенної безпеки у сфері цивільного захисту на підприємствах, в організаціях, установах та на небезпечних територіях».
 12. Наказ МНС України від 16.07.2009 № 494 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення планів цивільного захисту підприємств, установ, організацій на особливий період».
 13. Наказ МНС України від 17.06.2010 № 472 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо роботи пунктів видачі населенню та особовому складу невоєнізованих формувань засобів радіаційного і хімічного захисту».
 14. Наказ ДСНС України від 23.03.2015 № 167 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо підготовки населення до дій в умовах загрози або вчинення терористичного акту».
 15. Наказ МОЗ України від 16.06.2014 № 398 «Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 07.07.2014 за № 750/25527.
 16. Наказ МВС України від 11.09.2014 № 934 «Про затвердження Порядку організації та проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 03.10.2014 за № 1200/25977.
 17. Наказ МВС України від 31.01.2015 № 113 «Про затвердження Примірного положення про формування цивільного захисту».
-